

[PDF udgave \(581 KB\)](#)

Medlemmerne af Folketingets Europaudvalg
og deres stedfortrædere

Bilag	Journalnummer	Kontor	
1	400.C.2-0	EUK	2. februar 2004

Med henblik på mødet i Folketingets Europaudvalg den 6. februar 2004 –
dagsordenspunkt rådsmøde (økonomi- og finansministre) den 10. februar 2004
– vedlægges Finansministeriets notat om de punkter, der forventes optaget på
dagsordenen.

~~29~~ januar
12 NHB

Samlet aktuelt notat vedr. rådsmødet (ECOFIN) den 10. februar 2004

1. Forberedelse af Det Europæiske Råd
den 25.-26. marts 2004
 - Kommissionens synteserapport
vedr. Lissabon-strategien side 2
 - De overordnede økonomisk-politiske
retningslinier (BEPG): Kommissionens
implementeringsrapport og 'Key Issues' papiret side 12
 - EPC's årlige rapport om strukturreformer side 18
2. Stabilitets- og Vækstpagten: Vurdering af opdaterede
stabilitets- og konvergensprogrammer
(Frankrig, Storbritannien, Italien, Holland,
Grækenland, Irland og Luxembourg) side 20
3. Direktiv om nedsat moms side 37
4. Direktiv om rentebeskatning side 41

1. Baggrund

Lissabon-strategien blev oprindeligt defineret på Det Europæiske Råds møde i marts 2000 i Lissabon. Siden er strategien blevet udbygget og evalueret, særligt på møderne i Det Europæiske Råd om foråret. Som optakt til, og forberedelse af, forårstopmøderne fremlægger Kommissionen hvert år den såkaldte synteserapport, hvor Kommissionen evaluerer Unionens og medlemslandenes fremskridt i retning af at opfylde Lissabon-strategiens målsætninger og kommer med forslag til særlige prioritetsområder til det kommende forårstopmøde.

Kommissionen har tidligere forud for Det Europæiske Råds forårsmøder i 2001, 2002 og 2003 fremlagt synteserapporter: Forud for Det Europæiske Råds møde i Stockholm den 23.-24. marts 2001 fremlagde Kommissionen rapporten "Realisering af Den Europæiske Unions potentiale: Konsolidering og udvidelse af Lissabon-strategien". Forud for Det Europæiske Råds møde i Barcelona den 15.-16. marts 2002 fremlagde Kommissionen rapporten "Lissabon-strategien – gennemføre forandringer". Forud for forårstopmødet i 2003 i Bruxelles fremlagde Kommissionen rapporten "At vælge at vokse: Viden, innovation og job i et sammenhængende samfund".

2. Indhold

Synteserapporten redegør for fremskridtene i Lissabon-strategien i lyset af den seneste økonomiske udvikling, hvor det opsving, der langsomt kom i gang i anden halvdel af 2003, forventes styrket hen over 2004.

Der er primært to faktorer, som kan spille positivt ind den kommende tid: 1) Det begyndende opsving skal understøttes. 2) Udvidelsens potentialer skal udnyttes.

De nye medlemslande har et stort vækstpotentiale, hvilket Kommissionen forventer vil hjælpe til at stimulere Unionens økonomi, lede til øget handel internt i EU og forbedre investeringsmulighederne.

Kommissionen vurderer, at Lissabon-strategien ved at opstille fælles målsætninger vil bidrage til konvergens og integration og dermed understøtte udvidelsen. Det påpeges også, at de nye medlemslande har gennemført omfattende økonomiske reformer over de seneste 10 år, og selvom de på en række områder endnu har en del at indhente i forhold til de eksisterende medlemslande, så er deres reformerfaringer et godt udgangspunkt for det videre arbejde med at implementere Lissabon-strategien.

Analyse af fremskridt i retning af at opfylde Lissabon-målsætningerne.

Kommissionen anfører, at der på en række områder er opnået gode fremskridt med

Lissabon-strategien:

- Der er skabt mere end 6 millioner job siden 1999. Den samlede beskæftigelsesfrekvens er øget fra 62,5 pct. til 64,3 pct. i 2002 og andelen af langtidsarbejdsløse er faldet fra 4 pct. i 1999 til 3 pct. i 2002.
- Adskillige nøglesektorer er blevet liberaliseret helt eller delvist. Det drejer sig fx om telekommunikation, jernbanegods, postbefordring samt el- og gaskmarkedet. Det

- fælles europæiske luftrum vil endvidere blive etableret fra 2004.
- Det videnbaserede samfund er ved at blive en realitet. Internettet benyttes mere og mere af erhvervslivet, den offentlige administration, private og skolerne, hvor 93 pct. har adgang til internettet. Den gradvise skabelse af et europæisk forskningsrum bidrager også til denne udvikling.
- Bæredygtighed inddrages mere og mere i policy-formuleringen. Adskillige medlemslande har igangsat reformer af deres pensionssystemer og andre ordninger for at håndtere, at der vil blive flere ældre i fremtiden. Samtidig tager Unionens aktiviteter i højere grad hensyn til beskyttelse af miljøet.
- Det arbejde, der har været gjort over de sidste fire år, har muliggjort at mere end 100 forordninger, direktiver og programmer på forskellige områder er blevet vedtaget med det formål at opfylde Lissabon-målsætningerne.

På trods af disse fremskridt, er der imidlertid væsentlige udeståender i forhold til at opnå de mål, som Unionen har opstillet for 2010. Kommissionen identificerer her fire områder, hvor der skal sættes ind:

- Sikring af de offentlige financers holdbarhed

Kommissionen anfører, at det er vigtigt at sikre en fortsat stabil makroøkonomisk ramme for ikke at bringe det spirende opsving i fare. Finanspolitikken i Unionen skal fortsat styres af stabilitets- og vækstpakten. Det gennemsnitlige budgetunderskud i EU var i 2003 på 2,7 pct. af BNP, og mere bør gøres for at de offentlige finanser bliver holdbare, således at man kan håndtere de fremtidige demografiske udfordringer.

Det bemærkes, at flere medlemslande har indledt reformer af pensionssystemer og sundhedssystemer, og at dette arbejde bør fortsættes.

- Beskæftigelsen og produktiviteten er ikke tilstrækkelig til at sikre vækst

Det gennemsnitlige BNP pr. indbygger er 72 pct. af niveauet i USA. I modsætning til USA bidrager beskæftigelsen og produktiviteten ikke tilstrækkeligt til væksten.

En række lande har allerede en beskæftigelsesfrekvens på 70 pct. svarende til EU's målsætning for 2010. Det drejer sig om Danmark, Holland, Sverige og UK. For alle disse fire lande gælder, at produktiviteten er mellem 90 og 100 pct. af EU-gennemsnittet, og dermed noget under niveauet i USA, hvor produktiviteten ligger på 120 pct. af EU-gennemsnittet. For de øvrige EU-lande gælder, at de alle har beskæftigelsesfrekvenser under 70 pct., mens deres produktivitet ligger mellem 65 pct. (Portugal) og knap 120 pct. (Irland) af EU-gennemsnittet. Luxembourg er dog en

4

undtagelse med en produktivitet på knapt 140 pct. af EU-gennemsnittet.

Beskæftigelsesvæksten er for lav

Kommissionen anfører, at medlemslandene bør gøre en ekstra indsats for at styrke beskæftigelsen, hvis Unionen skal kunne leve op til sine egne målsætninger på beskæftigelsesområdet:

- Kommissionen påpeger, at det ikke vil være muligt at opfylde målsætningen om at opnå en beskæftigelsesfrekvens på 67 pct. i 2005. Kommissionen vurderer dog, at det fortsat vil være muligt at opfylde målsætningen om en beskæftigelsesfrekvens

på 70 pct. i 2010, hvis væksten bliver så høj som i 90'erne. Kommissionen gør også opmærksom på, at den gennemsnitlige beskæftigelsesfrekvens i de nye medlemslande er 57 pct. i 2001, hvilket naturligvis ikke vil gøre det nemmere for den samlede union at opfylde målsætningen om en beskæftigelsesfrekvens på 70 pct. i 2010.

- Beskæftigelsesfrekvensen for personer mellem 55 og 64 er steget med 3 procentenheder siden 1999, og er i 2001 på kun 40,1 pct. Dermed skal der ske en vækst i arbejdsudbuddet og efterspørgslen efter arbejdskraft svarende til, at 7 millioner personer alene i denne aldersgruppe skal i arbejde for at opnå en beskæftigelsesfrekvens på 50 pct. for denne aldersgruppe i 2010. Den gennemsnitlige beskæftigelsesfrekvens for denne aldersgruppe er 30 pct. i de nye medlemslande.
- Beskæftigelsesfrekvensen for kvinder vokser hurtigere end den gennemsnitlige beskæftigelsesfrekvens og er steget med 2,7 procentenheder i løbet af 3 år, således at den i 2002 nåede op på 55,6 pct. Hvis væksten fortsætter i samme tempo er det fortsat realistisk at nå op på 60 pct. i 2010. For de nye medlemslande var det tilsvarende tal 50,1 pct. i 2001.

Produktiviteten er for lav

Produktivitetsvæksten (produktion pr beskæftiget) har været faldende siden midten af 1990'erne og ligger nu på mellem 0,5 og 1 pct. pr. år, mens den i USA er 2 pct. pr. år. Produktiviteten pr. arbejdstime ligger i EU gennemsnitligt på knap 90 pct. af niveauet i USA. Kommissionen anfører følgende årsager til den lave europæiske produktivitet:

- Bidraget fra informations- og kommunikationsteknologi er for lavt

Kommissionen fremhæver en række sektorer og lande, hvor man er for dårlige til at udnytte mulighederne i informations- og kommunikationsteknologien.

- Investeringerne er for lave

Kommissionen anfører, at både de private og offentlige investeringer er faldet. Det europæiske vækstinitiativ og quick-start programmet, som blev vedtaget under italiensk formandskab, nævnes som et af de initiativer, der kan medvirke til at øge investeringsniveauet i Unionen.

5

Kommissionen er specielt af den opfattelse, at omfanget af investeringer i forskning og udvikling er for lavt. De samlede investeringer i forskning og udvikling i Unionen er på 2 pct. af BNP. Antallet af forskere i Unionen er steget fra 5,4 pct. af arbejdsstyrken i 1999 til 5,7 pct. i 2001, hvilket dog stadig er betydeligt under niveauet i USA (8,1 pct.) og Japan (9,1 pct.).

Niveauet for investeringer i human kapital er også for lavt. Omfanget af offentlige udgifter til uddannelse i EU er på niveau med omfanget i USA og Japan, men for den private sektor er omfanget tre gange højere i USA og fem gange højere i Japan.

- Der er svagheder i det indre marked

Kommissionen anfører en række områder, hvor det indre marked ikke fungerer godt nok:

- Der er en nedgang i markedsintegrationen. Handelen med industriprodukter faldt i 2002, og priserne har ikke tilnærmet sig hinanden i de sidste fem-seks år.

- Det indre marked i servicesektoren er stadigvæk fragmenteret. Særligt i distributions- og detaileddet.
- Markedsliberaliseringerne i netværksindustrierne er endnu ikke fuldt ud implementeret
- Der er adskillige lovgivningsmæssige udeståender i relation til det indre marked fx EF-patentet, gensidig anerkendelse af kvalifikationer og beskyttelse af intellektuelle rettigheder.
- Endelig bliver direktiverne om det indre marked ikke gennemført tilstrækkeligt hurtigt af medlemslandene. Andelen af direktiver, der er gennemført i medlemslandene er faldet fra 98,2 pct. i maj 2002 til 97,3 pct. i november 2003.

Kun Danmark, Spanien, Finland Irland og UK opfylder målsætningen om at gennemføre 98,5 pct. af direktiverne. Derudover er det kun Danmark, Finland og Portugal, der ikke mangler at gennemføre nogen direktiver to år efter gennemførelsesfristen.

Kommissionen anfører derudover, at for så vidt angår direktiver, der er knyttet til Lissabon-strategien, er andelen af gennemførte direktiver på kun 58,3 pct. i gennemsnit. Danmark, Spanien og Italien klarer sig bedst med gennemførelsesprocenter mellem 85 og 75 pct.

Kommissionen nævner også en række områder, hvor det går forholdsvis godt med gennemførelsen af Lissabon-strategien, og hvor man må fortsætte det gode arbejde:

- Integrationen af de finansielle markeder skrider planmæssigt frem på baggrund af handlingsplanen for de finansielle markeder (FSAP).
- Eliminering af skattemæssige barrierer fx i kraft af at skattepakken er blevet vedtaget.
- Sikring af bedre lovgivning, hvor den interinstitutionelle aftale om bedre lovgivning vil sikre mere effektiv, mere fleksibel og simple EU-regulering.
- Sikring af en stærk konkurrencepolitik, hvor niveauet for statsstøtte er blevet reduceret, idet det dog har haft en tendens til at stabilisere sig på 0,7 pct. af BNP.

6

- Væksten er fortsat ikke tilstrækkelig bæredygtig.

Under denne overskrift behandler Kommissionen Lissabon-strategiens målsætninger på det sociale og miljømæssige område.

Vedrørende det sociale områder anfører Kommissionen at der er en reel risiko for fattigdom i en række medlemslande. Ifølge Kommissionen er 55 millioner mennesker i risiko for at blive fattige primært som følge af arbejdsløshed. Risikoen er størst i Sydeuropa og Irland. Kommissionen understreger vigtigheden af at bekæmpe social eksklusion.

På det miljømæssige område anfører Kommissionen, at medlemslandenes resultater generelt er utilstrækkelige. Kommissionen nævner specielt følgende områder:

- Fem lande er på vej til at opfylde deres forpligtelser i henhold til Kyoto aftalen (Luxembourg, Tyskland, UK, Frankrig og Sverige). Udviklingen i Irland, Spanien og Portugal nævnes som bekymrende.
- Alle medlemslande har reduceret eller fastholdt deres energintensitet i løbet af 1990'erne.
- Andelen af vedvarende energi er fortsat lav – omkring 6 pct., hvilket betyder, at det uden ekstra tiltag vil blive vanskeligt at nå målsætningen om at andelen af

- vedvarende energi skal nå op på 12 pct. i 2010.
- For 2002 er der ingen tegn på afkobling mellem vækst i BNP og mængden af vejtransport.

Kommissionen anfører, at man på EU-niveau har gennemført en række initiativer for at styrke synergien mellem politikkerne og den langsigtede bæredygtighed:

- Reform af den fælles landbrugspolitik, hvor man blandt andet dirigerer mere støtte til at fremme bæredygtigt landbrug
- Vedtagelse af beskatningslovgivning på energiprodukter
- Gradvis gennemførelse af et system til at analysere effekter bl.a. på miljøet af alle væsentlige forslag.
- Forslag om rammelovgivning vedrørende kemikalier
- Opstilling af kvantitative målsætninger for vedvarende energi (22 pct. for ”miljørigtig el” og 5,75 pct. for biobrændstof i 2010).

Status for gennemførelse af Lissabon-strategien

Kommissionen anfører i dette afsnit, at der kan skelnes mellem de lande, der samlet set klarer sig relativt godt (Danmark, Luxembourg, Holland, Østrig, Sverige og UK) og dem der klarer sig relativt dårligt (Grækenland, Spanien, Italien og Portugal). Kommissionen vurderer samtidig, at fremskridtene i de sidste fire år, hvor Lissabon-strategien har eksisteret, er størst i Belgien, Frankrig og Grækenland, mens fremskridtene har været relativt svage i Tyskland, Luxembourg, Østrig og Portugal.

Dette afsnit skal ses i sammenhæng med rapportens annex 1 og 2. I annex 1 er en lang række diagrammer, hvor et antal strukturelle indikatorer præsenteres for alle de 15

7

eksisterende medlemslande og de 10 tiltrædende lande. I de fleste diagrammer er også medtaget oplysninger om USA og Japan.

I annex 2 har Kommissionen i skematisk form listet en række områder for de enkelte lande, hvor de efter Kommissionens opfattelse dels klarer sig godt og dels klarer sig dårligt. For Danmark har Kommissionen anført følgende positive forhold:

- Reforminitiativer, incl. reduktion af beskatningen af arbejdskraft, med henblik på at øge arbejdsudbuddet
- Højeste samlede beskæftigelsesfrekvens i EU på 76 pct., højeste beskæftigelsesfrekvens for kvinder i EU på godt 71 pct. og næsthøjeste beskæftigelsesfrekvens for ældre arbejdstagere på 58 pct.
- Laveste efterslæb i gennemførelse af direktiver og højeste gennemførelsesprocent for Lissabon-direktiver (85 pct.) og ingen direktiver, der ikke er gennemført efter to år.
- Næsthøjeste stigning i bruttoudgifter til forskning og udvikling i 2001

Danmark klarer sig ifølge Kommissionen dårligt på følgende områder:

- Højeste prisniveau i EU med en betydelig stigning mellem 2000 og 2002.
- Den mellemfristede strategi for de offentlige finanser afhænger i betydelig grad af udviklingen i det offentlige forbrug.
- Ringe resultater i relation til Kyoto-målsætningerne
- Skuffende antal unge opnår en uddannelse

Prioriteter for 2004

Helt overordnet opfordrer Kommissionen til, at forårstopmødet 2004 koncentrerer om investeringer, konkurrenceevne og reformer.

Kommissionens oplæg til forårstopmødets prioriteter omfatter en indsats for at sikre fremdriften i den reformproces, der allerede er på vej. Her peger Kommissionen især på følgende delområder:

- Overholdelse af stabilitets- og vækstpagten, især for de lande, der har uforholdsmæssigt store budgetunderskud.
- På beskæftigelsesområdet understøtter Unionens beskæftigelsesstrategi medlemslandenes egen indsats. I den forbindelse har rapporten fra beskæftigelses task-forcen under ledelse af den tidligere hollandske premierminister, Wim Kok, også ydet et positivt bidrag. Medlemslandene bør nu implementere den europæiske beskæftigelsesstrategi med fokus på tilpasningsevne for ansatte og virksomheder, sikre større arbejdsudbud, investere mere og mere effektivt i human kapital og sikre effektiv implementering af reformer.
- Medlemslandene bør definere og implementere nationale målsætninger for bredbånd.
- Medlemslandene skal leve op til deres forpligtelser og gennemføre fællesskabsretten.
- Der bør gives prioritet til en gennemførelse af handlingsplanen for

8

virksomhedslovgivning og virksomhedsledelse.

- Begrænse statsstøtte.
- Målsætningerne om social inklusion bør i højere grad inddrages i forbindelse med den nationale udgiftsprioritering.
- På miljøområdet skal man hurtigst muligt vedtage direktivet om udveksling af kvoter for drivhusgasser.
- Gøre en indsats for at sikre et succesfuldt resultat af Doha-runden og styrke ”den positive dagsorden med USA”.

Til at understøtte de overordnede prioriteter og reformtiltagene nævner Kommissionen følgende indsatsområder, der bør være i fokus på forårstopmødet:

- Investeringer

Givet det lave niveau for investeringer bør offentlige og private investeringer redistribueres, øget og brugt mere effektivt til at sikre økonomisk vækst:

- Gennemførelse af quick-start programmet

Medlemslandene opfordres til gennemførelse af nationale planer for vækstinitiativet og fjerne tekniske, juridiske og administrative forhindringer for offentlige-private partnerskaber. EIB opfordres til at etablere passende finansielle instrumenter som kan virke som løftestang for privat kapital. Rådet og Parlamentet opfordres til at vedtage den 2. jernbanepakke inden forårstopmødet, før maj 2004 at vedtage revideret retningslinier for transeuropæiske transport- og energinetværk og før marts 2005 at vedtage eurovignette forslaget. Kommissionen vil studere nødvendigheden af at skabe et garantiinstrument på fællesskabsniveau, at fremsætte forslag om 3. jernbanepakke i første halvår af 2004, og at evaluere quick-start programmet som del af den årlige synteserapport.

Styrke investeringer i viden.

Kommissionen opfordrer til hurtig gennemførelse handlingsplanen for ”investering i forskning”. Medlemslandene opfordres bl.a. til at forbedre rammebetingelser og forskningsinvesteringer, fremme leverage effekten af offentlig støtte til private investeringer og forbedre forskeres rekruttering og karrierer gennem brug af den åbne koordinationsmetode. Lovgiverne opfordres bl.a. til inden marts 2005 at vedtage direktivforslag om gensidig anerkendelse, og inden udgangen af 2005 at vedtage forslag om rammeprogram for livslang uddannelse. Kommissionen vil færdiggøre første serie af europæiske teknologiplatforme, forberede revision af rammen for statsstøtte til R&D, fremsætte forslag om ophold for tredjelandes landes forskere og en forslag til harmoniseret legal struktur for fonde med risikovillig kapital.

9

- Styrke konkurrenceevnen i en bæredygtig økonomi

Under denne overskrift nævner Kommissionen også en række indsatsområder bl.a.:

Færdigforhandling af ”lovpakke om konkurrenceevnen” før Parlamentet træder tilbage i slutningen af maj (EF-patentet, anerkendelse af professionelle kvalifikationer, handlingsplan om finansielle tjenesteydelser og styrkelse af intellektuelle ejendomsrettigheder) og påbegynde drøftelser af det nyligt fremsatte rammedirektiv for service-sektoren, som repræsenterer de største potentialer for det indre marked.

Styrke den industrielle konkurrenceevne. Kommissionen bemærker i denne forbindelse, at der ikke er tegn på generel de-industrialisering i Unionen, og at det tab af konkurrenceevne og jobs, der finder sted i en række sektorer bør håndteres ved at anvende Lissabon-strategiens metoder, fx ved at investere i ny teknologi med henblik på at hæve produktiviteten.

Styrke synergi mellem konkurrenceevne og bæredygtig udvikling. Kommissionens forslag til en handlingsplan for miljøteknologi fremhæves i den sammenhæng. Kommissionen opfordrer lovgiverne til at fastlægge analyseinstrumentet til at kunne konsekvensvurdere alle væsentlige ændringsforslag til direktivforslag, vedtager forslaget om miljøansvar før juni i år, samt vedtager direktivet om kemiske produkter (REACH), rammedirektivet om eco-design af energi-forbrugene produkter, og direktivet om energi effektivitet og energi services før marts 2005.

- Beskæftigelse/aktiv aldring

Under denne overskrift nævner kommissionen, at det større antal ældre i Unionen vil stille store krav til de europæiske samfund, herunder arbejdsmarkedet, produktiviteten og de offentlige finanser.

Kommissionen anbefaler på den baggrund en strategi, hvor der gennemføres reformer med henblik på at få folk til at arbejde længere, modernisere pensionssystemer samt

forebyggelses- og sundhedssystemer:
Aktiv aldring – at sikre at folk bliver længere på arbejdsmarkedet bør gennemføres ved en strategi, der fjerner dis-incitamentet til at blive på arbejdsmarkedet, modgå tidlig pensionering, stimulere livslang læring og undgå at folks kompetencer bliver forældede.

I relation til modernisering af sundhedssystemerne lægger Kommissionen op til en mere struktureret og formaliseret åben koordination, hvor man i tilknytning til den eksisterende koordinationsproces vedrørende sociale forhold også inddrager modernisering af sundhedssektoren. Desuden bør Rådet inden forårstopmødet vedtage forslag om koordination af sociale sikringsystemer for at muliggøre et europæisk sundhedsforsikringskort bliver taget i brug inden 1. juni.

10

Midtvejsevaluering af Lissabon-strategien

Afslutningsvis lægger Kommissionen op til en grundig forberedelse af den midtvejsevaluering af Lissabon-strategien, der skal finde sted ved forårstopmødet i 2005. Kommissionen lægger således op til, at Kommissionen i samarbejde med relevante rådsformationer frem til næste forårstopmøde skal evaluere fremskridt, herunder metode mv. vedrørende Lissabon-strategien. Endvidere vil Kommissionen præsentere et oplæg til, hvor hovedvægten skal lægges for strategien i 2005-2010 sammen med en køreplan for opfyldelse af udestående målsætninger. Kommissionen foreslår til det formål at placere gennemførelsen af Lissabon-strategien i centrum af Unionens aktioner for de kommende år, herunder i forbindelse med de finansielle perspektiver for tiden efter 2006.

Kommissionen bemærker i den forbindelse også, at de første år under strategien er blevet anvendt til formulering og præcisering af strategien. Den sidste halvdel af perioden frem mod 2010 bør primært anvendes til at sikre, at målene opfyldes.

3. Statsfinansielle og lovgivningsmæssige konsekvenser

Drøftelsen af Kommissionens synteserapport 2004 har ingen statsfinansielle eller lovgivningsmæssige konsekvenser. Det kan ikke afvises, at synteserapporten vil bidrage til, at der på et senere tidspunkt drages konklusioner om konkrete initiativer, som vil have lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

4. Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Kommissionens synteserapport er i medfør af konklusionerne fra Det Europæiske Råds møde i Lissabon et vigtigt grundlag for forårstopmødet i Det Europæiske Råd, som skal bidrage til samarbejdet om økonomiske og sociale spørgsmål i EU. Synteserapporten vedrører også en række samarbejdsområder under den åbne koordinationsmetode, som skal hjælpe medlemslandene til gradvis at udvikle deres egne politikker med henblik på opfyldelsen af medlemslandenes fælles mål.

5. Forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen vedrørende Kommissionens synteserapport 2004 har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

Dagsordenspunkt 1b: Forberedelse af DER: De overordnede økonomisk-politiske retningslinier (BEPG) – Kommissionens implementeringsrapport og 'Key Issues' papiret

Baggrund

Efter vedtagelsen (i december 2002) om i højere grad at strømline det økonomiske samarbejde fremlægges Kommissionens implementeringsrapport i sammenhæng med Kommissionens forårsrapport (synteserapporten), Kommissionens beskæftigelsesrapport samt rapporten om gennemførelsen af det Indre Marked.

Denne implementeringsrapport [KOM(2004) 20 final] er Kommissionens første vurdering i det nye 3-årige perspektiv af medlemslandenes gennemførelse retningslinierne for 2003-2005, og kan opfattes som en foreløbig vurdering af efterlevelsen af EU's mellemfristede økonomiske politik. Den endelige vurdering af efterlevelsen af anbefalingerne kan først gives i 2006. Rapporten er en del af den løbende multilaterale overvågning af samarbejdet om den økonomiske politik.

Det forventes, at ECOFIN på det kommende rådsmøde vil drøfte Kommissionens implementeringsrapport samt vedtage rådskonklusioner herom.

Foruden implementeringsrapporten om de overordnede økonomisk-politiske retningslinier forventes Rådet at have en orienterende drøftelse om de kommende udfordringer for EU's økonomiske politik. Denne drøftelse – der resulterer i vedtagelsen af et såkaldt "Key Issues Paper" på ECOFIN den 9. marts – forventes at ske på basis af et diskussionspapir fra formandskabet.

Rådskonklusionerne om implementeringsrapporten og det endelige Key Issues Paper vil indgå som en del af ECOFIN's input til Det Europæiske Råds møde den 25.-26. marts 2004.

Indhold

Implementeringsrapporten for de overordnede økonomisk-politiske retningslinier for 2003-2005

I implementeringsrapporten vurderes EU's foreløbige efterlevelse af anbefalingerne vedr. især finanspolitik, arbejds-, produkt- og tjenesteydelsesmarkederne, de finansielle markeder, erhvervslivets vilkår, den videnskabelige økonomi samt økonomisk, social og miljømæssig holdbarhed. Dertil kommer Kommissionens vurdering af de enkelte landes foreløbige efterlevelse af de landespecifikke retningslinier.

Kommissionen vurderer, at de ~~makro~~økonomiske politikker generelt har understøttet den økonomiske vækst. Grundet den lave rente har de monetære vilkår til trods for stigningerne i eurokursen været gunstige. Samtidigt hermed vurderes, at den finanspolitiske situation i 2003 var neutral hvor den strukturelle saldo var næsten

12

uændret ifht. 2002, mens de nominelle saldi grundet de automatiske stabilisatorer var med til at stabilisere økonomierne.

Endvidere konstaterer Kommissionen (som i sidste års implementeringsrapport), at den økonomiske situation har haft en negativ effekt på de *offentlige finanser* i EU. De offentlige saldi er i EU gennemsnitligt faldet fra et overskud i 2000 på 1,0 pct. af BNP til et underskud på 2,7 pct. i 2003. Forværringen på de offentlige finanser over de 3 år skyldes også diskretionære tiltag. Således er det gennemsnitlige underskud på den strukturelle budgetsaldo steget fra 1,2 pct. af BNP i 2000 til 2,2 pct. i 2003. Kommissionen konstaterer, at fem medlemslande (Belgien, Danmark, Spanien, Finland og Sverige) opretholdt en strukturel saldo i 2003, der var tæt på balance eller i overskud. Kommissionen anbefaler de øvrige medlemslande at forbedre deres strukturelle saldo – for eurolande med et underskud på den offentlige budgetsaldo på under 3 pct. af BNP bør forbedringen være på mindst 0,5 pct. af BNP p.a., mens forbedringen for lande, der overskrider 3 pct.-kravet, bør være større.

På *arbejdsmarkedet* konstaterer Kommissionen, at fremskridtet mod at nå beskæftigelsesmålene har været for trægt. Det vurderes – grundet den manglende stigning i beskæftigelsen i 2003 og den forventede beskedne fremgang i 2004 og 2005 – at EU sandsynligvis ikke vil nå målet om en beskæftigelsesfrekvens på 67 pct. i 2005, og at EU heller er ikke på rette spor fsva. 2010-målet om en beskæftigelsesfrekvens på 70 pct. Kommissionen konstaterer, at problemerne ikke er af cyklisk men af strukturel karakter, og at der for at nå beskæftigelsesmålene er behov for en hurtig implementering af gennemgribende arbejdsmarkedsreformer. Kommissionen vurderer, at reformtempoet er øget en smule i 2003 med reformer gennemført i nogle medlemslande, men at disses effekt endnu ikke er slået igennem.

Kommissionen konkluderer, at der – siden vedtagelsen af Lissabon-strategien – på *produkt- og tjenesteydelsesmarkederne* er vedtaget mere end 25 tiltag, mens der dog fortsat er en række forslag, der afventer Rådets og Europa-Parlamentets behandling. Gennemførelsesprocenten for direktiver vedr. det Indre Marked er faldet en smule fra 2002 til 2003, og der er fortsat kun fem lande (herunder Danmark), der efterlever målet om en gennemførelsesprocent på 98,5.

På de *finansielle markeder* konstateres en betydelig fremgang fsva. gennemførelse af tiltagene i Handlingsplanen for risikovillig kapital. For så vidt angår den handlingsplanen om de finansielle markeder er 36 ud af i alt 42 tiltag nu gennemført, mens der er en proces i gang mhp. gennemførelse af de sidste tiltag. Kommissionen anfører, at den i forbindelse med afslutningen af arbejdet med den Finansielle handlingsplan vil igangsætte et arbejde med tiltag inden for områderne selskabsret og virksomhedsstyring. Endvidere har Kommissionen igangsat en vurdering af integrationen af EU's finansielle markeder for at identificere succeser og fiaskoer i udarbejdelse af EU's juridiske rammer og for at lære af processen med den Finansielle handlingsplan. Kommissionen vurderer endvidere, at det ville være nyttigt med en debat om værdien af og behovet for fælles EU-tiltag på områderne for clearing og settlement.

Kommissionen mener, at tilliden til integriteten af de finansielle markeder er blevet undermineret af virksomhedsskandaler i både USA og EU, hvilket skal have øget opmærksomheden på behovet for at styrke de juridiske rammer for virksomhedsstyring. Ud over Kommissionens egen handlingsplan for initiativer på området har nogle medlemslande gennemført tiltag på dette område vedr. eksempelvis virksomhedsstyring og revisorers uafhængighed. Der er endvidere sket en generel styrkelse af det finansielle tilsyn.

Erhvervslivets opfattelse af administrative byrder er ifølge Kommissionen meget negativ, og andelen af iværksættere er fortsat lavere end i USA. Det vurderes dog, at visse rammer for erhvervslivet er blevet forbedret, fx tidsforbrug og omkostninger ved start af virksomhed, selskabsskattesystemet og antallet af virksomheder med internetadgang.

For så vidt angår *videnbaseret økonomi* påpeger Kommissionen, at der fortsat er et betydeligt gab ifht. USA fsva. innovativ kapacitet, dvs. tilgængeligheden af venture kapital, FoU-intensitet, antallet af ansøgninger om patenter samt udgifter til IT (som andel af BNP). Det vurderes dog, at dannelsen af det Europæiske forskningsrum vil hjælpe med til at nå målene i Lissabon-strategien. Kommissionen finder det endvidere bekymrende, at en stor del af virksomhederne i særligt højteknologiske og forskningsintensive sektorer i stigende grad foretager forskning uden for Europa, især i USA, for at opnå fordele ved mere favorable rammer.

Vedrørende *økonomisk holdbarhed* konkluderer Kommissionen, at halvdelen af landene er langt fra at opnå finanspolitisk holdbarhed. Gælds niveauet i visse lande er faldet i perioden 2000-2003, mens det er steget i andre, en udvikling der har medført, at gælds niveauet i EU som helhed ikke er faldet i perioden 2000-2003. Kommissionen konstaterer, at den nuværende trend for gældsudviklingen ikke er tilfredsstillende fsva. en nedbringelse af gælds niveauet til under 60 pct. af BNP. Det skal ses i sammenhæng med effekten af de aldrende befolkninger, der gradvist slår igennem i løbet af de kommende 15-20 år. Kommissionen konkluderer, at flere medlemslande i 2003 har opnået tilfredsstillende fremskridt fsva. pensionsreformer. Endvidere har flere medlemslande forsøgt at forbedre sammenhængen mellem pensionssystemet og arbejdsmarkedet mhp. at opnå større incitament til at arbejde.

Sociale bæredygtighed konkluderer Kommissionen, at der fortsat eksisterer store regionale forskelle fsva. beskæftigelse og arbejdsløshed. Det vurderes, at der i 2003 ikke er foretaget nogen større tiltag i de medlemslande, hvor det er mest nødvendigt, for at opnå at lønforskelle afspejles i kvalifikationer og lokale arbejdsmarkedsforhold. Kommissionen har taget skridt mod at øge effektiviteten af investeringsprogrammer støttet af EU, herunder strukturfondene. Således bemærkes, at Kommissionen sammen med medlemslandene efter 2005-midtvejsevalueringen vil tage stilling til eventuelle omallokeringer af ressourcer fra ineffektive til mere effektive tiltag mhp. at øge muligheden for at opnå Lissabon-målsætningerne.

Kommissionen vurderer, at den økonomiske situation har medført, at fokus i højere grad er flyttet fra at sikre vækst på det kortere sigt frem for at sikre mellemlang og langsiget *miljømæssig bæredygtighed*. Kommissionen konstaterer, at det er vigtigt at

eliminere forvriddende foranstaltninger fsva. energipriser. For at forbedre konkurrencen og den miljømæssige bæredygtighed har Rådet vedtaget diverse tiltag vedr. dels fælles regler for prissætning af elektricitet og gas, dels fælles regler for beskatning af energi. Kommissionen vurderer, at EU ikke når målet om at 22 pct. af el-forsyningen i 2010 skal komme fra vedvarende energi.

Kommissionens vurdering af Danmarks foreløbige efterlevelse af de overordnede økonomisk-politiske retningslinier for 2003-2005

I de landespecifikke retningslinier for 2003-2005 anbefales Danmark – for at imødekomme effekten af den aldrende befolkning og sikre den økonomiske vækst – at fortsætte tiltagene mhp. at øge arbejdsstyrken, ved at forbedre incitamenterne til at arbejde og til at udskyde tilbagetrækningen fra arbejdsmarkedet samt at sikre udgiftskontrollen på alle niveauer i den offentlige sektor. Endvidere anbefales Danmark at styrke indsatsen for øget konkurrence i sektorer, hvor konkurrencen ikke er tilstrækkelig, såsom energi, boligmarkedet, ikke-konkurrenceudsatte tjenesteydelser, samt at fortsætte indsatsen for at øge effektiviteten i den offentlige sektor.

I Kommissionens implementeringsrapport vurderes Danmark at have arbejdet for at imødekomme disse anbefalinger.

For så vidt angår *arbejdsmarkedet* anerkender Kommissionen, at Danmark har gennemført flere tiltag på området. Kommissionen vurderer, at tiltag som ”Flere i arbejde” og sænkningen af indkomstskatter pr. 1. januar 2004 vil have en positiv effekt på arbejdsudbuddet, men konstaterer endvidere, at det er for tidligt at evaluere tiltagenes effekter nærmere. Kommissionen konkluderer (på linie med Danmarks konvergensprogram og 2010-planen), at der er behov for yderligere tiltag for at nå målet om på mellemlang sigt at øge arbejdsudbuddet.

Kommissionen vurderer, at Danmarks *offentlige finanser* er sunde. Kommissionen vurderer endvidere, at målet om en maksimal vækst på 0,5 pct. i det offentlige forbrug er ambitiøst, og at det vil kræve budgetdisciplin på alle niveauer i den offentlige sektor, især det kommunale niveau da en stor del af det offentlige forbrug ligger her. Kommissionen konkluderer, at hvis der ikke leves op til aftalerne om udviklingen i det offentlige forbrug, da vil der være behov for at genoverveje instrumenterne for en sikring af den nødvendige budgetdisciplin.

Kommissionen vurderer, at svag *konkurrence* i visse sektorer kan være medvirkende til, at Danmark har det højeste prisniveau – inklusive indirekte skatter – i EU. Kommissionen konkluderer, at de danske tiltag fsva. ændringer af konkurrencelovgivningen, liberaliseringen af el-markedet samt visse tiltag inden for andre sektorer vil medvirke til at øge konkurrencen.

Kommissionen konstaterer, at der i Danmark er gennemført tiltag for at øge *konkurrencen i og effektiviteten af den offentlige sektor*. Det vurderes, at hvis de forventede resultater af reformerne (vedr. bl.a. det frie valg inden for ældrepleje, udvidelsen af det frie hospitalsvalg til også at dække privathospitaler (efter to måneders ventetid),

folkeskolereformen og den kommende gymnasiereform) realiseres, da kan Danmark se frem til en øget effektivitet i den offentlige sektor.

Vedtagelse af rådskonklusioner vedr. implementeringsrapporten

Det forventes, at ECOFIN på det kommende rådsmøde vil vedtage rådskonklusioner vedr. den foreløbige implementering af anbefalingerne i de overordnede økonomisk-politiske retningslinier for 2003-2005.

Rådet forventes at konkludere, at der er sket et fremskridt fsva. reformer, i nogle lande, vedr. pensionsystemer, øget konkurrence og i nogen grad arbejdsmarkedene, men at der fortsat er behov for forbedringer på disse områder, samt at der er sket mindre fremskridt på områder som markedsintegration, investeringer mhp. videnbaseret økonomi, social og miljømæssig bæredygtighed. Det ventes endvidere, at rådskonklusionerne vil udtrykke bekymring over forværringen af de offentlige budgetter, herunder de uforholdsmæssigt store budgetunderskud i visse medlemslande. Det er endvidere forventningen, at Rådet vil konkludere, at der ikke er udsigt til at nå 2005-beskæftigelsesmålet (om en beskæftigelsesfrekvens på 67 pct.), samt at der er fare for heller ikke at nå 2010-målet (om en beskæftigelsesfrekvens på 70 pct.), hvis ikke der gennemføres yderligere og gennemgribende reformer.

Orienterende drøftelse mhp. senere vedtagelse af et Key Issues Paper

På basis af et diskussionspapir fra formandskabet forventes ministrene at have en indledende drøftelse om indholdet af et kommende Key Issues Paper, der forventes at skulle vedtages på ECOFIN den 9. marts 2004.

Formandskabet lægger op til en drøftelse af udfordringerne vedr. en række områder såsom målet om holdbar økonomisk vækst, herunder i lyset af Lissabon-strategien, finanspolitisk holdbarhed, beskæftigelse, investeringer, konkurrence og de tiltrædende lande ifht. Lissabon-målene.

Statsfinansielle og lovgivningsmæssige konsekvenser

Kommissionens rapport om implementeringen af de overordnede økonomisk-politiske retningslinier for 2003-2005, vedtagelse af rådskonklusioner herom samt indledende drøftelser vedr. et Key Issues Paper vurderes ikke at have statsfinansielle eller lovgivningsmæssige konsekvenser.

Nærheds- og proportionalitetsprincippet

I henhold til traktaten skal medlemslandene betragte deres økonomisk politikker som et spørgsmål af fælles interesse og samordne disse i rådsregi mhp. en gennemførelse af Fællesskabets mål. De overordnede økonomisk-politiske retningslinier er et centralt instrument i den økonomisk-politiske samordningen i EU.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen er ikke tidligere blevet forelagt Folketingets Europaudvalg.

17

Dagsordenspunkt 1c: Forberedelse af DER: EPC's årlige rapport om
strukture reformer

1. Baggrund

Den Økonomiske-Politiske Komité (EPC) afholdt 15.-16. januar og 21.-23. januar

2004 den årlige runde landeeksaminationer. Eksaminationerne dækker strukturreformer i bred forstand og tog afsæt i medlemslandenes Cardiff-rapporter, der omhandler reformer på produkt- og kapitalmarkederne (indsendt medio november 2003).

For første gang omhandler EPC-rapporten om strukturreformer også de 10 kommende medlemslande.

Vedtagelsen af rapporten ventes at ske på rådsmødet (ECOFIN) den 10. februar 2004. Herefter ventes rapporten fremsendt til Det Europæiske Råds møde den 25.-26. marts 2004.

Udkast til rapporten er cirkuleret til EPC-mødet 3. februar. Rapporten er således endnu ikke drøftet færdig i EPC.

2. Indhold

Rapportens såkaldte "Key Messages" identificerer de områder, hvor der er i særlig grad er behov for strukturreformer for at realisere unionens udtrykte målsætninger på det økonomiske område.

For de nuværende EU-lande er det generelle budskab, at der er sket fremskridt, men der skal mere til for at opfylde Lissabon-målene. Der er især behov for reformer på arbejdsmarkedet.

Det generelle budskab for de kommende medlemslande er, at udfordringerne ikke er fundamentalt anderledes end for de nuværende EU-lande.

EPC-rapporten ventes at anbefale, at landene generelt bør arbejde for:

- Fremme en vækstorienteret økonomisk politik og samtidig sikre finanspolitisk holdbarhed gennem reformer på arbejds- og produktmarkederne og gennem effektiv overgang til vidensbaseret økonomi.
- Imødegå de strukturelle problemer på arbejdsmarkedet og øge arbejdsudbuddet gennem større lønflexibilitet, ændringer af afskedigelsesregler og reformer af overførselssystemerne under sikring af både de offentlige finanser, og at beskæftigelsen tilgodeses med de valgte tiltag.
- Fremme konkurrencen bla gennem færre barrierer i det indre marked, lavere statsstøtte og handelsliberalisering.
- Enklere regulering for at skabe et bedre erhvervs klima og bedre brug af informationsteknologi.
- Udvikle vidensøkonomien. Dels gennem større privat involvering i forskning og udvikling, dels gennem bedre brug af offentlige midler på uddannelse og forskning.

- Bedre iværksætter klima og bedre muligheder for at små og mindre virksomheder kan vokse.
- Finanspolitikken er ikke holdbar på længere sigt i mange lande. Det skal sikres, at den bliver holdbar gennem højere beskæftigelse, lavere offentlig gæld og reformer af pensionssystemerne, herunder modvirke tidlig tilbagetrækning.
- Yderligere integration og udvikling af de finansielle markeder, herunder implementering af handlingsplanen om de finansielle markeder.
- Forbedre kvaliteten og effektiviteten af den offentlige sektor, bla gennem brug af IT, udlicitering og større brugerorientering i udbuddet af offentlige serviceydelser.

For Danmarks vedkommende vurderer rapporten, at Danmark har gjort fremskridt gennem:

- Fortsat liberalisering af energimarkederne.
- En skattereform, der øger arbejdsudbuddet.
- Større effektivitet i den offentlige sektor, herunder gennem handlingsplanen "En mere virksomhedsnær offentlig sektor".
- Større konkurrence på sodavands- og ølmarkedet.

Rapporten anbefaler endvidere, at Danmark:

- Øger arbejdsudbuddet gennem reformer af overførselssystemet.
- Implementerer reformer af den offentlige sektor.
- Styrker konkurrencen dels i sektorer, hvor prisniveauet er højere end i EU (især i byggeriet og på bogmarkedet), dels i netværksindustrier.

3. Statsfinansielle og lovgivningsmæssige konsekvenser

Rapporten har i sig selv ingen statsfinansielle og lovgivningsmæssige konsekvenser.

4. Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Arbejdet finder sted inden for rammerne af den åbne koordinationsmetode og bygger dermed på en decentraliseret tilgang, der med udgangspunkt i en gensidig erfaringsproces skal hjælpe medlemslandene til gradvis at udvikle deres egne politikker.

5. Forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Denne rapport har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

Dagsordenspunkt 2: Stabilitets- og Vækstpagten: Vurdering af opdaterede stabilitets- og konvergensprogrammer (Frankrig, Storbritannien, Italien, Holland, Grækenland, Irland og Luxembourg)

Baggrund

Med det formål at fremme samordningen og overvågningen af medlemslandenes økonomiske politikker og budgetter fremlægger eurolandene og landene uden for euroen henholdsvis stabilitetsprogrammer og konvergensprogrammer. Det sker som et led i udmøntningen af stabilitets- og vækstpagten. Stabilitets- og konvergensprogrammerne skal opdateres årligt.

Medlemslandenes programmer drøftes i Den Økonomiske og Finansielle Komité (EFC), der afgiver en udtalelse til ECOFIN. ECOFIN afgiver på baggrund heraf en udtalelse om hvert program.

ECOFIN afgav den 20. januar 2004 udtalelser om konvergens- og stabilitetsprogrammerne for Danmark, Sverige, Finland og Østrig.

På ECOFIN den 10. februar 2004 behandles de opdaterede stabilitets- og konvergensprogrammer for Frankrig, Storbritannien, Italien, Holland, Grækenland, Irland og Luxembourg.

Indhold

Stabilitetsprogram for Frankrig

Det franske stabilitetsprogram indeholder en plan for nedbringelsen af underskuddet på den offentlige budgetsaldo til under 3 pct. af BNP i løbet af 2005, samtidig med at underskuddet på den strukturelle budgetsaldo skal nedbringes med 0,8 pct. af BNP i 2004 og 0,6 pct. af BNP i årene 2005-2007. Endvidere vil ekstrairndtægter, som følge af en mere gunstig økonomisk udvikling end forventet, blive benyttet til at nedbringe gælden, mens strukturelle besparelser, som følge af større succes end forventet med at tøjle de offentlige udgifter, vil blive brugt til yderligere nedbringelse af indkomstskatter og obligatoriske bidragssatser (sociale bidrag).

Planerne om nedbringelse af underskuddet på henholdsvis den offentlige faktiske og strukturelle saldo samt brugen af ekstrairndtægter til nedbringelse af gæld er i overensstemmelse med ECOFIN-Rådets anbefalinger i Rådets konklusioner af 25. november 2003.

Nedbringelsen af det offentlige underskud og den strukturelle budgetsaldo bygger på et – ifølge programmet – ”bevidst konservativt” gennemsnitligt BNP-vækstskøn på 2,5 pct. p.a. i perioden 2005-2007. Der beregnes endvidere et alternativ med et BNP-vækstskøn på 3 pct. p.a. Med det alternative vækstskøn skønnes det offentlige budgetunderskud at kunne blive nedbragt til 0,7 pct. af BNP i 2007 (mod 1,5 pct. med det konservative skøn).

20

Forbedringen i de offentlige finanser skal især opnås ved en lav realvækst i udgifterne for den offentlige sektor, 1,1 pct. p.a. i perioden 2005-2007, der indebærer en nulvækst i udgifterne for den statslige sektor.

Væksten i udgifterne skal dæmpes vha. reformer. For det første henvises i programmet til reformen af pensionssystemet, som angives at have sikret den langsigtede rentabilitet af et system med løbende finansiering og den langsigtede holdbarhed af de offentlige finanser. Reformen indebærer dels en længere standardbidragsperiode og en præmie for senere tilbagetrækning. For det andet nævnes, at det er regeringens mål, i løbet af sommeren, at fremsætte forslag til en reform af sundhedssystemet. De offentlige udgifter til sundhedsvæsenet er steget 26 pct. i perioden 1999-2003. Sundhedsreformen skal især have til formål at dæmpe udgifterne til sygesikring, således at disse i programmets periode ikke stiger hurtigere end den potentielle økonomiske vækst (2,25 pct. p.a.). Det skal medvirke til, at de sociale sikringsfonde i 2007 skal vende tilbage til en finansieringslignevægt.

For så vidt angår de offentlige indtægter forventes disse at blive påvirket af regeringens planer om at fortsætte med reduktion af diverse sociale bidragssatser og indkomstskattesatser, en indsats der specielt skal rettes mod lav-indkomster. Det er

forventningen, at tiltagene rettet mod lav-indkomster vil have en positiv effekt på beskæftigelsen og på den potentielle vækst.

Tab. 1.a. Makroøkonomiske nøgletal for Frankrig

Offentlige finanser, pct. af BNP	2003	2004	2005	2006	2007
Offentlige indtægter	50,3	50,4	50,2	50,3	50,3
Offentlige udgifter (inkl. renter)	54,3	53,9	53,0	52,4	51,8
Primær budgetsaldo	-0,9	-0,6	0,1	0,9	1,6
Budgetsaldo	-4,0	-3,6	-2,9	-2,2	-1,5
Offentlig gæld	61,4	62,8	63,2	62,8	61,8

Tab. 1.b. Makroøkonomiske nøgletal for Frankrig

Øvrige nøgletal	2003	2004	2005	2006	2007
Real BNP-vækst, pct.	0,5	1,7	2,5	2,5	2,5
Beskæftigelsesvækst, pct.1	n.a.	1,2.	0,6	0,6	0,6
Ledighed, pct. af arbejdsstyrken	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
Inflation, pct. (ekskl. tobak)	1,7	1,5	1,5	1,5	1,5
Output gap	-2,5	-3,1	-2,8	-2,6	-2,3
Konjunkturrenset budgetsaldo (Frankrigs stabilitetsprogram)	-2,8	-2,0	-1,4	-0,8	-0,2
Konjunkturrenset budgetsaldo2 (Kommissionens vurdering)	-3,8	-3,2	-2,6	-1,9	-1,3

Anm.: N.a. indikerer, at tallet ikke findes i stabilitetsprogrammet.

Noter: 1) Beskæftigelsesvæksten for 2005-2007 er opgivet som et gennemsnitstal. 2) Kommissionens beregning er baseret på Frankrigs eget konservative vækstsken.

Kommissionen finder, at data i Frankrigs stabilitetsprogram, fx en dis-aggregeret

fremstilling af det offentlige budget og arbejdsløshed mv. – der dog ikke er obligatorisk iflg. kodeksen for stabilitets- og vækstprogrammer, havde været nyttige for at foretage en mere gennemgribende analyse.

Kommissionen vurderer, at Frankrigs estimat for væksten i 2003 på 0,5 pct. er forældet, og at det er mere realistisk at forvente en vækst på 0,1 pct. I lyset af en sådan lavere vækst i 2003 vurderer Kommissionen, at et underskud på den offentlige saldo i 2003 på 4,2 pct. er mere realistisk.

Ifølge Frankrigs stabilitetsprogram forbedres den strukturelle saldo i 2004 med 0,8 pct. på linie med anbefalingerne i ECOFIN-Rådets konklusioner af 25. november 2003. Ifølge Kommissionen er Frankrigs beregningsmetode dog ikke konsistent med den i Fællesskabet aftalte. Ifølge Kommissionen vil den aftalte metode for beregningen af den strukturelle saldo medføre, at underskuddet herpå kun forbedres med 0,6 pct. af BNP i 2004. Ifølge Kommissionens beregninger for resten af perioden vil underskuddet på den strukturelle saldo i 2007 være nedbragt til 1,3 pct. af BNP, mod Frankrigs forventning om en nedbringelse af underskuddet til 0,2 pct. af BNP.

Kommissionen vurderer, at Frankrigs tilgang til nedbringelse af underskuddet på den offentlige saldo fsva. en fokusering på udgiftssiden frem for indtægtssiden er passende. Kommissionen konstaterer dog i forlængelse heraf, at Frankrig ikke har tradition for overholdelse af de udgiftspolitiske mål (siden 1999), hvilket bevirker, at Kommissionen vurderer, at der er fare for, at Frankrig ikke kan efterleve sine egne ambitiøse

beslidsomt med, deraf følger det endnu større underskud på de offentlige finanser. Det bemærkes endvidere, at gældsindtægterne for perioden 2005-2007 bygges på finanser ikke besluttede eller implementerede tiltag. Kommissionen vurderer, at Frankrig for at sikre troværdigheden af den mellemfristede budgetstrategi skal etablere en automatisk udligning over årene af et eventuelt overforbrug i den offentlige sektor.

Kommissionen hilser Frankrigs budgetregel om, at højere end forventede indtægter skal benyttes til at nedbringe gæld velkommen, men er bekymret over Frankrigs anden budgetregel om at benytte uventede strukturelle besparelser på skattelettelser.

Da der over stabilitetsprogrammets periode ikke forventes at opnå tæt på balance eller overskud på den strukturelle saldo efterspørger Kommissionen mere gennemgribende tiltag for at opnå en balance på denne saldo. Kommissionen vurderer, at større indsats fsva. de offentlige finanser i begyndelsen af programmets periode vil mindske risikoen for at overskride 3 pct.-kravet i 2005.

Kommissionen hilser pensionsreformen velkommen, og vurderer, at landet nu er bedre rustet til at imødekomme kommende pres på de offentlige finanser som følge af den aldrende befolkning. Kommissionen frygter dog, at gælden på længere sigt igen vil stige, når effekterne af den aldrende befolkning slår igennem for alvor.

Endeligt vurderer Kommissionen, at Frankrigs stabilitetsprogram – især fsva. finanspolitiske tiltag – ikke er på linie med anbefalingerne i de overordnede økonomisk-politiske retningslinier.

22

Konvergensprogram for Storbritannien

UK har klaret sig forholdsvis godt gennem den seneste internationale lavkonjunktur. Væksten i 2003 skønnes til ca. 2,1 pct., jf. *tabel 2.a.*, og til at ville ligge mellem 3 og 3½ pct. i 2004 og 2005. Aktiviteten vurderes at falde tilbage til trendniveauet på ca. 2,5 - 3 pct. i 2006. I forhold til det forrige program svarer dette til en nedjustering på ca. 0,6 pct.enhed i 2003 og en opjustering på ca. 0,25 pct.enhed i 2005, idet den forventede vækst i 2004 er uændret.

Tabel 2.a. Makroøkonomiske nøgletal for UK

	2003	2004	2005	2006
Real BNP-vækst, pct.	2,1	3-3½	3-3½	2½-3
Ledighed, pct. af arbejdsstyrken ¹⁾	4,9	4,9	4,9	-
Inflation, pct. ²⁾	1½	1,8	2	2
Inflation, pct. ³⁾	2,8	2,5	2,5	2,8
Output-gap	-1,4	-0,7	-0,2	0,0

1) Fra Kommissionens efterårsprognose, 2003. Tal for 2006 foreligger ikke.

2) Ændring i forbrugerprisindekset (HICP).

3) Ændring i RPIX

Ledigheden er faldet til omtrent det strukturelle niveau på ca. 5 pct. og ventes at forblive på dette niveau i prognoseperioden, jf. *tabel 2.a.* Endvidere forudses i programmet en lukning af det negative output-gap i løbet af 2006, hvilket Kommissionen vurderer er forholdsvis optimistisk.

I programmet skønnes inflationen, målt ved HICP, at stige gradvist fra ca. 1,5 pct. i 2003 til ca. 2 pct. i 2006, jf. *tabel 2.a.*

Til at vurdere mulighederne for en eventuel introduktion af euroen vurderede

regeringen i juni 2003 de såkaldte "fem tests" der viste sig ikke alle at være opfyldt. Således vil det pengepolitiske regime - en inflationsmålsætning - formentlig ikke blive ændret foreløbig. I december 2003 blev inflationsindekset, centralbanken sigter efter, dog ændret fra det tidligere RPIX-mål (udviklingen i detailpriserne minus rentebetalinger på huslån) til HICP (EU's harmoniserede mål for forbrugerpriser). Samtidigt blev målsætningen for inflationsudviklingen ændret fra 2½ pct. til 2 pct. Den nye målsætning svarer således tilnærmelsesvis til ECBs målsætning om en inflation tæt på, men under 2 pct., målt ved den årlige stigning i euroområdet HICP.

Som en risikofaktor for den britiske økonomi nævnes de kraftigt stigende huspriser gennem de seneste år, der betyder, at økonomien er sårbar overfor et pludseligt prisfald på ejerboliger og en markant stigning i renten.

Programmet forventer i prognoseperioden svagt stigende offentlige udgifter og indtægter i pct. af BNP, jf. *tabel 2.b*. Det skyldes blandt andet omfattende regeringsplaner om at forbedre offentlig service (inden for sundheds- og uddannelsessektoren) og korrigere for tidligere perioder med et lavt investeringsniveau i infrastruktur m.v.

Tabel 2.b. Makroøkonomiske nøgletal for UK

23

Offentlige finanser, pct. af BNP1)	2002-03	2003-04	2004-05	2005-06
Offentlige indtægter	37,3	37,7	38,5	39,2
Offentlige udgifter (inkl. renter)	38,5	40,2	40,3	40,7
Primær budgetsaldo	-1,1	-2,3	-1,5	-1,4
Budgetsaldo (UK)2)	-2,1	-3,3	-2,6	-2,4
Budgetsaldo (Komm)3)	-1,5	-2,8	-2,7	-2,4
Konjunkturrenset budgetsaldo2)	-1,5	-2,4	-2,0	-2,2
Offentlig gæld	37,9	39,3	40,2	40,8

1) UKs finansår løber fra april til marts

2) UK Treasurys definition

3) Kommissionens efterårsprognose, 2003

Programmets skøn for det offentlige budget er ændret markant i forhold til forrige program fra 2002, der indeholdt et skøn for budgetsaldoen på -2,2 pct. af BNP for finansåret 2003-04. I det nye program vurderes dette tal til -3,3 pct. af BNP, altså under Stabilitets- og Vækstpagtens tre-procentsgrænse. Forværringen af det offentlige budget er primært strukturel og kan blandt andet henføres til diskretionære udgifter til krigen i Irak. I de efterfølgende to finansår 2004-05 og 2005-06 skønnes budgetsaldoen at udvise et underskud på henholdsvis 2,6 og 2,4 pct., jf. *tabel 2.b*.

Kommissionen vurderer det sandsynligt, at tre-procentsgrænsen blev overskredet i kalenderåret 2003, og at der fortsat er risiko for, at den offentlige saldo i de følgende år kan blive lavere end forventet i programmet. Således mener Kommissionen ikke, at programmets konjunkturrensede saldo på omkring -2 pct. af BNP i 2004-05 giver tilstrækkelig sikkerhedsmargin mod at bryde grænsen på 3 pct. af BNP. Ligeledes sikrer programmet ikke i rimelig grad opfyldelse af Stabilitets- og Vækstpagtens mellemfristede målsætning om et positivt eller tilnærmelsesvis balanceret budget.

Programmet forudser en mindre stigning i den offentlige gæld, der skønnes at vokse fra 39,3 pct. af BNP i 2003-04 til ca. 40,8 pct. af BNP i 2005-06. Stigningen begrundes med øgede offentlige investeringer, jf. ovenfor.

For så vidt angår den langsigtede holdbarhed af de offentlige finanser, vurderer

Kommissionen, at det - på baggrund af det nuværende underskud og det prognosticerede forløb i programmet - ikke kan afvises, at der vil opstå problemer med holdbarheden på det lange sigt. Dog vurderes der at eksistere et vist manøvrerum, henset til det lave gældsniveau og skattetryk i UK.

Endeligt vurderer Kommissionen, at den økonomiske politik præsenteret i programmet er i omtrent overensstemmelse med BEPG fra 2003.

Stabilitetsprogram for Italien

Ifølge Italiens stabilitetsprogram for 2003 forventes et underskud på den offentlige saldo på godt 2 pct. om året frem til 2007, *jf. tabel 3.a*. Regeringen har imidlertid ambition om, at gennemføre stramninger i de kommende år, således at budgetunderskuddet elimineres i 2007. Disse budgetforbedringer er imidlertid uspecificerede, hvilket gør det vanskeligt at vurdere udsigterne for de offentlige